

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสำรวจลักษณะการใช้หนังสือชุดภาษาไทยของครูสภา ตลอดจนความสนใจและความต้องการในด้าน การอ่านหนังสือโดยทั่วไปของ อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 620 คน ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับคณะผู้จัดทำหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภา ในการปรับปรุงการจัดทำหนังสือชุดนี้ให้เป็นที่นิยมในหมู่อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ รวมทั้งให้เป็นประโยชน์ต่อการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วย นอกจากนี้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสำนักพิมพ์และร้านจำหน่ายหนังสือ ในการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือต่าง ๆ อีกทั้งเพื่อเป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ในการจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุด ให้ตรงตาม ความต้องการและความสนใจของผู้อ่านประเภทอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

จากการสำรวจลักษณะการใช้หนังสือชุดภาษาไทยของครูสภา ของอาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ในห้องสมุดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยอาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ อาจสรุปผลได้ดังนี้

ก. ความสนใจในการอ่านหนังสือโดยทั่วไปของอาจารย์ นักเรียน และ บรรณารักษ์

1. อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ ส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างด้วยการอ่านหนังสือ แต่ทั้งนี้นักเรียนจะใช้เวลาว่างด้วยการอ่านหนังสือน้อยกว่าอาจารย์และ บรรณารักษ์ เมื่อพิจารณาถึงระดับความชอบและความถี่ในการอ่านหนังสือแล้ว อาจารย์จะชอบอ่าน

หนังสือมาก โดยจะอ่านหนังสือเป็นประจำทุกวัน ส่วนบรรณารักษ์นั้นชอบอ่านหนังสือมากที่สุด และจะอ่านเป็นประจำทุกวันเช่นเดียวกับอาจารย์ แต่สำหรับนักเรียนแล้วชอบอ่านหนังสือระดับปานกลาง จึงไม่อ่านหนังสือเป็นประจำทุกวันเช่นอาจารย์และบรรณารักษ์ แต่กระนั้นก็ยังมีความถี่ในการอ่านบ่อยครั้ง แต่ไม่มากเท่าอาจารย์หรือบรรณารักษ์

ทั้งอาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ ต่างมีวัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือตรงกันเป็นส่วนใหญ่ ก็คือจะอ่านหนังสือเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และเพื่อหาความเพลิดเพลินพักผ่อนหย่อนใจ แต่สำหรับนักเรียนและอาจารย์นั้นจะมีวัตถุประสงค์เพิ่มอีกประการหนึ่งคืออ่านหนังสือเพื่อประกอบการเรียนและการสอนด้วย

2. โดยปกติแล้วอาจารย์และบรรณารักษ์จะเลือกอ่านหนังสือด้วยวิจาร์ณญาณของตนเอง แต่ในบางครั้งรายการแนะนำหนังสือหรือบทวิจารณ์หนังสือในสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ก็เป็นสิ่งที่มื่อทธิพลต่อการพิจารณาเลือกอ่านหนังสือของอาจารย์และบรรณารักษ์เป็นอย่างมาก แต่สำหรับนักเรียนแล้วนอกจากจะเลือกอ่านหนังสือด้วยวิจาร์ณญาณของตนเอง เช่นเดียวกับอาจารย์และบรรณารักษ์แล้ว ในบางครั้งคำแนะนำของอาจารย์ก็มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือของนักเรียนเป็นอย่างมาก

ในการพิจารณาเลือกอ่านหนังสือโดยทั่วไป อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ จะคำนึงถึงประเภทหนังสือที่ชอบเป็นอันดับแรก ซึ่งจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือนั้นเอง อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ จะอ่านหนังสือเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวาง ดังนั้นประเภทหนังสือที่ชอบอ่านมากที่สุดจึงได้แก่หนังสือประเภทความรู้ทั่วไป วัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือของอาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ รองลงมาคือเพื่อหาความเพลิดเพลิน หนังสือประเภทนวนิยายและสารคดีท่องเที่ยวจึงเป็นประเภทหนังสือที่ชอบอ่านรองลงมา หนังสือประเภทนิราศ พงศาวดาร ประชุมพงศาวดาร และบทละคร เป็นประเภทหนังสือที่อาจารย์บางหมวดวิชาและบรรณารักษ์ไม่ชอบอ่านเลย เมื่อเลือกประเภทหนังสือที่ชอบอ่านหรือต้องการอ่านซึ่งก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการอ่านได้แล้ว อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ จะพิจารณาเลือกหนังสือโดยคำนึงถึงเนื้อหา

ของหนังสือและแนวการเขียนเป็นอันดับต่อไป

3. หนังสือต่าง ๆ ที่อาจารย์และนักเรียนอ่าน ส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่ซื้ออ่านเอง รongลงมาเป็นหนังสือที่ยืมหรืออ่านในห้องสมุดของโรงเรียนคน ซึ่งจำนวนผู้ที่ซื้ออ่านเองและยืมจากห้องสมุดจะไม่แตกต่างกันมากนัก แต่สำหรับบรรณารักษ์หนังสือที่อ่านส่วนมากจะเป็นหนังสือที่ยืมจากห้องสมุดโรงเรียนที่ตนประจำอยู่นั้นเอง ถ้าไม่มีหนังสือที่ต้องการในห้องสมุดโรงเรียนบรรณารักษ์จะซื้ออ่านเอง

ในการซื้อหนังสืออ่านนี้ ประเภทหนังสือที่อาจารย์และนักเรียนซื้ออ่านมากที่สุดคือหนังสือประเภทความรู้ทั่วไป รongลงมาคือประเภทวิชาการและนวนิยาย แต่มีหนังสือบางประเภทที่บรรณารักษ์ อาจารย์บางหมวดวิชา และนักเรียนบางชั้น ไม่เคยคิดจะซื้ออ่านเลย ได้แก่หนังสือประเภทละคร นิราศ พระราชนิพนธ์ ศาสนา ประชุมพงศาวดาร บทความ และพระราชนิพนธ์

4. อาจารย์และบรรณารักษ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การอ่านหนังสือที่มีใช้แบบเรียนนั้นมีประโยชน์ต่อการสอนมาก แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่า การอ่านหนังสือที่มีใช้แบบเรียนมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนพอควรเท่านั้น

ข. ลักษณะหนังสือที่อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ต้องการ

1. อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ ต้องการอ่านหนังสือที่มีลักษณะรูปเล่มแข็งแรงทนทาน มีขนาดไม่ใหญ่มากเกินไปหรือเล็กเกินไป คือไม่ควรเล็กกว่า 16 หน้ายก และไม่ควรถูกเกิน 36 หน้ายก ทั้งควรจัดทำเป็นปกแข็งโดยให้มีสีสันและภาพปกที่สวยงามสะดุดตา มีภาพประกอบภายใน เล่มจำนวนพอเหมาะกะกับเนื้อหาในเล่ม ตัวพิมพ์ที่ใช้พิมพ์ควรใช้แบบ ธ.ค. 19 $\frac{1}{2}$ ปอยท์ ซึ่งเป็นขนาดตัวพิมพ์ที่ไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป มีความคมบางชัดเจนและอ่านง่าย หรือมิฉะนั้นก็อาจใช้ตัวพิมพ์แบบ ผ.ศ. 20 ปอยท์ ซึ่งเป็นตัวพิมพ์ที่อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ ชอบเป็นอันดับรองจากแบบ ธ.ค. 19 $\frac{1}{2}$ ปอยท์ สำหรับราคาหนังสือที่จำหน่ายควรมีราคาไม่เกิน 20 บาท จะทำให้ขายได้เป็นจำนวนมากหรือควรกำหนดราคาอย่างแพงไม่เกิน 30 บาท

2. หนังสือที่อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ชอบอ่านมากที่สุด คือ หนังสือความรู้ทั่วไป รองลงมาคือนวนิยายและสารคดีท่องเที่ยว หนังสือเหล่านี้อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ต้องการให้มีลักษณะให้แนวความคิดที่ดี มีวิธีการเขียนที่น่าสนใจ ทั้งยังต้องเขียนให้อ่านเข้าใจง่าย และสมเหตุสมผลให้ข้อสนับสนุนหรือข้อโต้แย้ง

ก. การจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดโดยทั่วไปและปัญหาที่ประสบ

1. บรรณารักษ์ส่วนใหญ่มากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ จัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด ด้วยวิธีการ เลือกซื้อจากร้านจำหน่ายหนังสือโดยตรง ไม่ค่อยได้ใช้คู่มือในการเลือกซื้อหนังสือมากนัก ในบางครั้งที่ได้รับรายชื่อหนังสือจากร้านจำหน่ายหนังสือ บรรณารักษ์ก็ใช้เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการเลือกร้านที่จะจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด เพื่อไม่ให้เสียเวลาในการเลือกเดินดูตามร้านค้าต่าง ๆ จนกว่าจะพบหนังสือที่ต้องการ ในการพิจารณาเลือกหนังสือที่จัดเข้าห้องสมุดนี้ โดยมากบรรณารักษ์จะเป็นผู้พิจารณาเลือกหนังสือเอง ในบางครั้งต้องอาศัยคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะของอาจารย์และนักเรียนประกอบด้วย

2. ร้านจำหน่ายหนังสือที่บรรณารักษ์นิยมไปซื้อเข้าห้องสมุดมากที่สุดคือร้านไทยวัฒนาพาณิชย์ อันดับรองคือร้านแพร่พิทยา และร้านศึกษากิจการพาณิชย์ ในการพิจารณาเลือกร้านที่จะซื้อหนังสือนั้นปัจจัยที่บรรณารักษ์คำนึงถึงคือประเภทและจำนวนหนังสือต้องมีหนังสือให้เลือกหลาย ๆ ประเภทเป็นจำนวนมาก พอที่จะจัดซื้อได้ครบตามความต้องการได้ภายในครั้งเดียว ปัจจัยในอันดับต่อไปคือส่วนลดที่จะได้รับมากนักเพียงใด ในกรณีที่ได้รับส่วนลดเท่า ๆ กันทุกร้าน บรรณารักษ์จะพิจารณาถึงบริการและความสะดวกที่ทางร้านจัดให้ เช่น การต้อนรับ การให้สินเชื่อ หรือการบริการส่งถึงห้องสมุด

3. ปัญหาที่บรรณารักษ์ส่วนมากประสบเมื่อจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด คือ การไม่ได้รับความสะดวกในเรื่องบริการขนส่ง ร้านจำหน่ายหนังสือมักจะไม่จัดบริการส่งหนังสือถึงห้องสมุด ถ้าซื้อหนังสือน้อยเล่มหรือในวงเงินที่ไม่มากนัก นอกจากนั้นบรรณารักษ์ยังประสบปัญหาการไม่มีรายชื่อหนังสือที่ทางร้านจำหน่าย ทำให้บรรณารักษ์ไม่ทราบแน่ชัดว่าร้านที่จะไปซื้อนั้นมีหนังสือตรงตามความต้องการครบทุกเล่มหรือไม่ ทำให้ต้องเสียเวลา

เลือกดูหลายๆ ร้าน จึงจะได้อะไรที่ตรงความต้องการ ในกรณีที่มีหนังสือเป็นจำนวนมาก ซึ่งทางร้านจัดบริการส่งให้ บางครั้งประสบปัญหาได้รับหนังสือคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนั้นยังประสบปัญหาเรื่องการให้สินเชื่อด้วย ซึ่งบางร้านไม่มีระบบสินเชื่อด้วย สินเชื่อ ทำให้ไม่สะดวกกับบรรณารักษ์อย่างยิ่ง

ง. ลักษณะการใช้หนังสือชุดภาษาไทยของครูสภา

1. จากการสำรวจในครั้งนี้ทำให้ทราบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครทั้ง 13 แห่ง มีหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาในชุดพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 6 และชุดความรู้ทั่วไปอยู่ในห้องสมุดโรงเรียนทุกแห่ง ส่วนชุดอื่นๆ อีก 19 ชุดนั้น ชุดวรรณคดีทั่วไปและชุดพระราชนิพนธ์เป็นชุดที่ห้องสมุดโรงเรียนส่วนมากมีไว้รองลงมา ห้องสมุดแต่ละแห่งจะมีหนังสือในชุดต่างๆ ไม่ครบทุกชนิดทุกเล่มตามจำนวนที่มีอยู่ในชุดนั้นๆ ดังนั้นถ้าพิจารณาเป็นจำนวนเล่มที่มีอยู่ในแต่ละชุดเปรียบเทียบกับจำนวนเล่มทั้งหมดในชุดแล้ว มีห้องสมุดโรงเรียนรัฐบาลเพียงแห่งเดียวคือห้องสมุดโรงเรียนเบญจมราชาลัยที่มีหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภา รวมทั้งหมดจำนวนมากกว่า 300 เล่ม ซึ่งเป็นจำนวนเกินครึ่งหนึ่งของจำนวนหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาที่จัดพิมพ์ออกจำหน่าย 593 เล่ม และห้องสมุดโรงเรียนเบญจมพิตร มีหนังสือชุดภาษาไทยจำนวนมากกว่า 200 เล่ม สำหรับห้องสมุดโรงเรียนอื่นๆ เกินกว่าครึ่งหนึ่งมีหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาต่ำกว่า 100 เล่ม แต่เมื่อรวมจำนวนหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาในห้องสมุดโรงเรียนทุกแห่ง มีจำนวนเพียง 20 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ในจำนวนหนังสือทั้งหมด เมื่อพิจารณาถึงจำนวนเล่มที่ห้องสมุดมีในแต่ละชุดเปรียบเทียบกับจำนวนเล่มที่มีอยู่ในชุดนั้นๆ ชุดพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 6 เป็นชุดที่มีจำนวนเล่มมากที่สุด เมื่อนับรวมทั้งห้องสมุด 13 แห่ง รองลงมาคือชุดวรรณคดีทั่วไปและรวมเกียรติ การที่ห้องสมุดต่างๆ มีหนังสือในชุดดังกล่าวมากเนื่องจากทั้งอาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ เห็นว่าหนังสือในชุดดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากกว่าชุดอื่นๆ

2. จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ปรากฏว่าอาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์เกือบ 80 เปอร์เซ็นต์ เคยอ่านหนังสือในชุดภาษาไทยของครูสภา ใน

จำนวนนี้นักเรียนจะเป็นผู้อ่านมากที่สุด หนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาที่อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ ส่วนใหญ่เคยอ่านเป็นหนังสือที่อยู่ในชุดรวมเกียรติ ร่องลงมาเป็นหนังสือ ในชุดความรู้ทั่วไป นวนิยาย วรรณคดีทั่วไป และพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 6 ซึ่งอาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ มากกว่าครึ่งหนึ่งอ่านหนังสือในชุดนี้ ด้วยการยืมจากห้องสมุด โรงเรียนที่คนสอน หรือเรียนอยู่ ในบางกรังก็ยืมจากห้องสมุดอื่น ๆ หรือซื้ออ่านเอง ในจำนวนผู้ที่เคยอ่านหนังสือในชุดนี้ส่วนใหญ่ร้อยละ 70 เคยอ่านเพียงไม่กี่เล่ม อย่างสูงไม่เกิน 5 เล่ม ส่วนผู้ที่เคยอ่านมากกว่า 10 เล่มขึ้นไปมีจำนวนน้อยมาก จำนวนเต็มสูงสุดที่มีผู้เคยอ่านไม่เกิน 30 เล่ม¹ ในบรรดาผู้อ่านทั้งหลาย มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะและเนื้อหาของหนังสือในชุดต่าง ๆ ไม่มากนัก บางคนเพียงแค่อ่านชื่อแต่ไม่ทราบว่าเป็นหนังสือเกี่ยวกับอะไร ผู้ที่รู้เรื่องเกี่ยวกับหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาเป็นอย่างดีคือบรรณารักษ์นั่นเอง

3. วัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาของอาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ คืออ่านเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม นอกจากนั้นยังอ่านเพื่อการเรียนการสอนหรือเพื่อความเพลิดเพลิน แต่สำหรับบรรณารักษ์นอกจากอ่านเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว ยังอ่านเพื่อประโยชน์ในการแนะนำหนังสือให้แก่ผู้ใช้ห้องสมุดด้วย ดังนั้นประเภทหนังสือที่อาจารย์ บรรณารักษ์ และนักเรียนเกินกว่าครึ่งสนใจอ่าน จึงได้แก่หนังสือในชุดความรู้ทั่วไป ร่องมาคือชุดนวนิยาย วรรณคดีทั่วไป และห้องเที่ยว ซึ่งจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการอ่านโดยทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะในการอ่านหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภา

4. ในการพิจารณาเลือกอ่านหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภานี้ อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ส่วนมากเกินกว่าครึ่งหนึ่ง เลือกอ่านด้วยวิจารณญาณของตนเอง โดยจะไปเลือกจากทั้งหนังสือในห้องสมุด ซึ่งมีได้เจาะจงหนังสือ แก่คำนี้ถึงประโยชน์ที่จะนำไปใช้เป็นที่สำคัญ คำแนะนำของเพื่อน บุคคลในครอบครัว บทวิจารณ์หนังสือหรือบริการแนะนำหนังสือของห้องสมุด มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาน้อยมาก แต่สำหรับนักเรียนแล้วนอกจากเลือกอ่านด้วยวิจารณญาณของตนเองแล้ว ญูก็มีส่วน

¹ จากทงพิมพ์ภททนบรณารักษ์นบทยนทกอดบง

มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาของนักเรียนด้วย

จ. ความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์เกี่ยวกับประโยชน์ของหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภา

1. อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาแตกต่างกันออกไป อาจารย์มีความคิดเห็นว่าหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาชุดนี้มีประโยชน์ในแง่การใช้ประกอบการเรียนการสอน นอกจากนั้นยังช่วยเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และยังให้ความเพลิดเพลินได้ด้วย ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่าหนังสือชุดนี้มีประโยชน์ในแง่ให้ความรู้กว้างขวางเป็นอันดับแรก รองมาใช้ประกอบการเรียน ช่วยในการทำรายงานและให้ความเพลิดเพลินได้ด้วย สำหรับบรรณารักษ์นั้นมีความคิดเห็นเช่นเดียวกับความคิดเห็นของนักเรียน

ถ้าพิจารณาเฉพาะประโยชน์ของหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาที่มีต่อการเรียนการสอนแล้ว อาจารย์เห็นว่าหนังสือชุดนี้สามารถให้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้ดีมาก บรรณารักษ์เห็นว่ามีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนค่อนข้างมาก แต่นักเรียนเห็นว่าประโยชน์ต่อการเรียนการสอนพอควร เท่านั้น หนังสือในชุดวรรณคดีทั่วไป เป็นหนังสือที่อาจารย์เห็นว่าประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด รองมาก็ชุดความรู้ทั่วไป วรรณคดีสุโขทัยและอยุธยา และชุดศิลปวัฒนธรรม สำหรับบรรณารักษ์และนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่าชุดความรู้ทั่วไป เป็นชุดที่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ชุดที่เป็นประโยชน์รองลงมาตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์คือชุดศิลปวัฒนธรรม ชีวประวัติ และวรรณคดีทั่วไป นักเรียนมีความเห็นว่าชุดวรรณคดีทั่วไป วรรณคดีสมัยสุโขทัยและอยุธยา รามเกียรติ์ และศิลปวัฒนธรรม เป็นชุดที่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนรองลงมา

ฉ. ความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์เกี่ยวกับลักษณะหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภา

หนังสือชุดภาษาไทยของครูสภามีขนาด 16 หน้ายก ซึ่งเป็นขนาดเดียวกับหนังสือพอดเก็ทชุด และมีปก 2 แบบคือปกอ่อนและปกแข็ง ในปัจจุบันได้ยกเลิกการทำ

ปกแข็งแล้ว ลงชนิดแท่นหนังสือปกอ่อนเท่านั้น โดยใช้สีหน้าปกสีใดสีหนึ่งเพียงสีเดียว สำหรับภาพประกอบนั้นมีจำนวนน้อยมาก ลักษณะเช่นนี้อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ ต่างเห็นพ้องกันว่า เป็นลักษณะที่ไม่สวยงามดึงดูดใจผู้อ่านเลย ลักษณะภาพประกอบในเล่มก็เป็นภาพที่ไม่ชัดเจนสวยงามเท่าที่ควร แต่คุณภาพในการเย็บเล่มนั้นทนพอใช้ กระดาษที่ใช้พิมพ์มีคุณภาพพอใช้ได้ ส่วนคุณภาพในการพิมพ์อยู่ในเกณฑ์ดี ลักษณะตัวพิมพ์ที่ใช้พิมพ์สวยงาม อ่านง่าย และราคานั้นเหมาะสมแล้ว ถ้าจะลดลงมาขายไม่เกิน 20 บาทก็จะเป็นการดียิ่ง

ข. ข้อเสนอแนะต่อคณะผู้จัดทำหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภา

จากการสำรวจการใช้หนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภาครั้งนี้ อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้หลายประการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่คณะผู้จัดทำหนังสือชุดนี้ให้เป็นที่นิยมแพร่หลายในหมู่อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

อาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะที่คณะผู้จัดทำควรค่าเป็นประการ เป็นอันดับแรก ได้แก่ การจัดทำมีการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์หนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภาในหมู่อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงประเภทและลักษณะเนื้อหาของหนังสือในชุดต่าง ๆ นอกจากนั้นก็ควรเพิ่มจำนวนชุดให้มากกว่านี้ และควรมีการปรับปรุงรูปเล่มหนังสือให้สวยงามดึงดูดใจ มีภาพประกอบพอควร เพื่อให้ไม่เกิดความตึงเครียดในการอ่านจนเกินไป สำหรับบรรณารักษ์นั้นให้ข้อเสนอแนะคล้ายคลึงกับอาจารย์ คือ เห็นว่าการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เป็นสิ่งจำเป็นที่สุด หวังยังควรปรับปรุงรูปเล่มให้แข็งแรงสวยงามในอันดับต่อมา รวมทั้งจัดทำบรรณานุกรมหนังสือทุกเล่มที่จัดทำพิมพ์เข้าอยู่ในชุดนี้ เพื่อสะดวกสำหรับการเลือกอ่าน แต่นักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะว่าสิ่งที่ควรปรับปรุงเป็นอันดับแรกคือรูปเล่ม ซึ่งควรจัดทำให้ดึงดูดใจผู้อ่านมากกว่าที่เป็นอยู่ จากนั้นจึงควรเพิ่มจำนวนชุดให้มากขึ้น แล้วจึงทำการประชาสัมพันธ์หนังสือให้เป็นที่แพร่หลายในหมู่ผู้อ่าน

ข. การจัดซื้อหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภาและปัญหาที่ประสบ

1. ในการเลือกซื้อหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภาเขาห้องสมุดนั้น
 เกือบครึ่งหนึ่งเป็นผลมาจากการพิจารณาเลือกซื้อของบรรณารักษ์เอง และหนังสือ
 ชุดภาษาไทยที่มีอยู่ในห้องสมุดอีก เกือบครึ่ง เป็นผลมาจากการแนะนำของครูอาจารย์
 ในโรงเรียน สำหรับนักเรียนนั้นมีอิทธิพลต่อการพิจารณาเลือกซื้อหนังสือชุดนี้เข้า
 ห้องสมุดน้อยมาก การที่บรรณารักษ์จัดซื้อหนังสือชุดนี้เองและการที่อาจารย์แนะนำ
 ให้บรรณารักษ์จัดซื้อ ก็เนื่องจากอาจารย์และบรรณารักษ์เห็นว่าหนังสือชุดภาษาไทย
 ของคุรุสภาส่วนมาก มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ทั้งยัง
 เป็นการส่งเสริมความรู้ทางด้านภาษาไทย นอกจากนั้นยังให้ความเพลิดเพลินและ
 ความรู้ทั่วไป
2. ร้านศึกษารักษัพทานิชย์ในฐานะตัวแทนจำหน่ายหนังสือชุดภาษาไทย
 ของคุรุสภา ได้จัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือที่จัดพิมพ์อยู่ในชุดนี้ ตั้งแต่ต้นจนถึง พ.ศ. 2518
 เพื่อแจกจ่ายเป็นคู่มือในการเลือกซื้อหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภา โดยให้ชื่อว่า
 "รายการหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภา" จากการสำรวจครั้งนี้ปรากฏว่า บรรณารักษ์
 ห้องสมุดโรงเรียนที่ใ้รับรายการหนังสือชุดภาษาไทยนี้มีไม่ถึงร้อยละ 40 ใน
 จำนวนนี้ เกือบครึ่งใ้รับรายการหนังสือชุดภาษาไทยนี้โดยการที่ร้านศึกษารักษัพทานิชย์
 เป็นผู้ส่งมาให้ ที่เหลือใ้รับจากการร้องขอให้ทางร้านศึกษารักษัพทานิชย์ส่งมาให้
 และใ้รับแจกในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ
3. ในการจัดซื้อหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภาเขาห้องสมุดนั้น
 บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เกือบ 75 เปอร์เซ็นต์ จะซื้อจากร้านศึกษารักษัพทานิชย์
 ราคาคำเนิน เนื่องจากเป็นตัวแทนจำหน่าย จึงมีหนังสือใ้เลือกเป็นจำนวนมาก
 สามารถซื้อใ้ครบทุกรายการที่ใ้ต้องการ ส่วนบรรณารักษ์โรงเรียนวัดธาตุทอง
 โรงเรียนปทุมคงคา และโรงเรียนเซนต์โดมินิค มักจะซื้อหนังสือชุดภาษาไทยของ
 คุรุสภาจากร้านคารมภัณฑ์ ทองห้าจำลอง ทั้งนี้เนื่องจากสะดวกในการเดินทาง
 มากกว่าการไปซื้อจากร้านศึกษารักษัพทานิชย์ ราคาคำเนิน จากการสอบถามบรรณารักษ์
 ในเรื่องความสะดวกที่ใ้รับจากการซื้อหนังสือจากร้านขององค์การค้าของคุรุสภา
 ปรากฏว่าส่วนใหญ่ใ้รับความสะดวก

พอควร แต่มีบางครั้งไม่ได้รับความสะดวกนัก ทั้งนี้เนื่องมาจากพนักงานขายของร้านไม่เอาใจใส่ให้การต้อนรับแนะนำช่วยเหลือแก่ลูกค้า นอกจากนั้นทางร้านให้ส่วนลดน้อยเมื่อเทียบกับร้านของเอกชนทั่วไป และมักจะไม่ให้บริการสินเชื่อ ที่ขอเงินไม่มากนัก อีกทั้งระบบสินเชื่อที่มีอยู่ยุ่งยากมาก ต้องทำเรื่องขออนุมัติต่อผู้อำนวยการองค์การฯ ของคุรุสภาเป็นราย ๆ ไป ซึ่งเป็นความไม่สะดวกสำหรับบรรณารักษ์ นอกจากนั้นยังไม่มีบริการส่งถึงที่หากอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

อภิปรายผล

ก. อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ ใช้เวลาดำรงช่วยการอ่านหนังสือ ซึ่งจะอ่านกันบ่อยแทบทุกวันหากมีเวลาดำรงพอ โดยมีจุดประสงค์เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวาง เพื่อความเพลิดเพลินและเพื่อประกอบการเรียนการสอน แสดงให้เห็นว่าในระดับผู้ผ่านการศึกษามหาวิทยาลัยสามารถอ่านหนังสือได้แตกฉานแล้ว จะมีนิสัยรักการอ่านกันเป็นส่วนใหญ่ เพราะการศึกษาในปัจจุบันสอนให้เรียนเพื่ออ่านและอ่านเพื่อเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง อันจะเป็นผลต่อการศึกษาในขั้นต่อไปอย่างไม่มีสิ้นสุดตลอดชีวิต การอ่านหนังสือยังเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับอาชีพการสอน ซึ่งจะทำให้ผู้สอนเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวาง สามารถให้ความรู้ได้ถูกต้อง และยังช่วยปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ห้องสมุดเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับโรงเรียนทุกระดับ ในอันที่จะส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่านไปตลอดชีวิต ทั้งอาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ ต่างก็ยอมรับว่าการอ่านหนังสือที่มีระบบเรียนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมาก ทั้งยังเป็นการแสวงหาความรู้ได้เป็นอย่างดี

ข. สิ่งพิมพ์ในปัจจุบันมีมากมายหลายประเภท ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการและความสนใจในการอ่านที่แตกกว้างกันออกไป ตามสภาพอายุ เพศ และระดับการศึกษา หนังสือประเภทความรู้ทั่วไป นวนิยาย และสารคดีท่องเที่ยว เป็นประเภทหนังสือที่อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ ชอบอ่านกันมาก ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการอ่านในข้อ ก. นั้นเอง ในบรรดาหนังสือทั้งหลายที่อาจารย์และนักเรียนอ่าน เป็นหนังสือที่ชื่อมามากที่สุดว่า

เป็นหนังสือที่ยืมจากห้องสมุดโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสือที่
 ต้องการไม่มากพอให้ยืมได้ทั่วถึง ต้องเสียเวลารอคิวยืม ทำให้ไม่ทันเวลาเปิดต้องการใช้
 หรือมีเงินก็ไม่ยืมหนังสือที่ต้องการในห้องสมุดโรงเรียน จึงต้องซื้ออ่าน ซึ่งนอกจากจะ
 สามารถเก็บเป็นสมบัติของตนเองยังได้อ่านรวดเร็วกว่าทันใจ ครูอาจารย์ซื้อหนังสืออ่านมาก
 กว่านักเรียน เนื่องจากมีรายได้ของตนเอง สำหรับบรรณารักษ์นั้นไม่ค่อยซื้อหนังสืออ่าน
 มากนัก จะอ่านหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นผู้จัดซื้อหนังสือเอง
 และเป็นผู้ใกล้ชิดกับหนังสือมากที่สุด จึงมีความสะดวกในการอ่านและการยืมด้วยประการ
 ทั้งปวง ประเภทหนังสือที่อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ซื้ออ่านมากที่สุด ก็หนังสือ
 ความรู้ทั่วไป รองลงมาคือหนังสือวิชาการและนวนิยาย จะเห็นได้ว่าอาจารย์ นักเรียน
 และบรรณารักษ์ ซื้อหนังสือโดยคำนึงถึงประเภทของหนังสือที่ตนชอบ และวัตถุประสงค์ใน
 การอ่านของตนเอง หนังสือวิชาการ เป็นประเภทหนังสือที่อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์
 ซื้ออ่านมากกว่านวนิยาย ทั้งที่ชอบอ่านหนังสือนวนิยายมากกว่า เนื่องจากหนังสือนวนิยาย
 สามารถหาอ่านจากห้องสมุดหรือยืมจากผู้อื่นได้ แต่หนังสือวิชาการ เป็นหนังสือที่จะอ่านvey
 ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากกว่าหนังสือนวนิยาย คู่กับค่าของเงินที่เสียไป

ค. ลักษณะหนังสือที่อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษาใน
 กรุงเทพมหานคร ต้องการอ่าน ไม่แตกต่างไปจากความต้องการของผู้อ่านโดยทั่วไป คือ
 ต้องเป็นหนังสือที่มีแนวความคิดดี มีวิธีการ เขียนที่น่าสนใจ อ่านเข้าใจง่าย สมเหตุสมผล
 อีกทั้งรูปแบบควรมีลักษณะ เป็นปกแข็งที่สวยงามสะดุดตาและต้องแข็งแรงถาวร ทั้งมีขนาด
 พอเหมาะแก่การจับถือ มีภาพประกอบที่ชัดเจนสวยงามตรงตามเนื้อหาภายในเล่ม ภาพ
 ประกอบเป็นสิ่งจำเป็นในอันที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี สำหรับราคาขายไม่ควร
 เกิน 20 บาท หรืออย่างสูงที่สุดไม่ควรมากกว่า 30 บาท จึงจะเป็นราคาที่อาจารย์
 นักเรียน และบรรณารักษ์ส่วนมากซื้ออ่านได้โดยไม่ต้องเสียเวลาในการพิจารณาตัดสินใจ
 มากนัก

ง. ในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดโรงเรียน บรรณารักษ์เป็นผู้พิจารณาเลือก

ซื้อหนังสือด้วยตนเอง เป็นส่วนใหญ่ โดยอาศัยบทวิจารณ์หนังสือ รายการแนะนำหนังสือในสิ่งพิมพ์ ใบปลิวโฆษณาหนังสือจากร้านค้า คำแนะนำของอาจารย์ และนักเรียน เป็นส่วนประกอบในการพิจารณาเลือกซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดโรงเรียน เมื่อได้รายชื่อหนังสือหรือประเภทหนังสือที่โครงการแล้ว บรรณารักษ์จะไปซื้อจากร้านจำหน่ายโดยตรง เพื่อจะได้เห็นลักษณะของหนังสือที่แท้จริงก่อนตัดสินใจสั่งซื้อ บรรณารักษ์จะเลือกซื้อหนังสือจากร้านที่มีหนังสือให้เลือกเป็นจำนวนมาก ๆ หลายประเภท เพื่อจะได้สั่งซื้อหนังสือได้ครบตามที่ต้องการโดยเสียเวลาเพียงครั้งเดียว ส่วนลด การให้สินเชื่อ การต้อนรับ และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ทางร้านจัดให้ ก็เป็นสิ่งดึงดูดใจให้บรรณารักษ์สั่งซื้อหนังสือจากร้านนั้น ๆ ร้านไทยวัฒนาพานิช ร้านแพร่พิทยา และร้านศึกษารักษ์พัฒนาชัย เป็นร้านจำหน่ายหนังสือที่บรรณารักษ์นิยมสั่งซื้อมากตามลำดับ

จ. ปัญหาที่บรรณารักษ์ประสบในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด ก็คือการไม่มีรายชื่อหนังสือที่ร้านต่าง ๆ มีจำหน่าย หรือรายชื่อหนังสือที่สำนักพิมพ์ต่าง ๆ จัดพิมพ์ ทำให้บรรณารักษ์ไม่ทราบว่าหนังสือที่ตนต้องการสามารถสั่งซื้อได้จากร้านใดบ้าง หรือจากสำนักพิมพ์ใด รายชื่อหนังสือนี้จะเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการจัดซื้อให้กับบรรณารักษ์เป็นอย่างมาก ทำให้บรรณารักษ์ประหยัดเวลาและแรงงานในการตระเวนสั่งซื้อหนังสือจากร้านจำหน่ายหนังสือหลาย ๆ แห่ง รวมทั้งยังใช้เป็นคู่มือในการพิจารณาคัดเลือกหนังสือที่จะจัดซื้อเข้าห้องสมุดได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้บรรณารักษ์ยังประสบปัญหาในด้านการขนส่ง ซึ่งทางร้านมักไม่จัดบริการส่งหนังสือให้ถึงห้องสมุด ถ้าซื้อหนังสือในวงเงินไม่มากนัก ทั้งนี้ทางร้านอาจจะเห็นว่ามิใช่ลูกค้ารายใหญ่ และเป็นการซื้อปลีก จึงไม่จัดบริการให้ จึงขึ้นอยู่กับการเจรจาขอรับหรือการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบรรณารักษ์กับร้านจำหน่ายหนังสือ จึงพอช่วยแก้ปัญหานี้ได้

ด. ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครมีหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภาเพียง 20 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น นับว่ามีจำนวนน้อยมาก สำหรับจำนวนผู้ที่เคยอ่านหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภามีจำนวนถึง 80 เปอร์เซ็นต์ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเคยอ่านกัน

อย่างมากไม่เกิน 5 เล่มจากจำนวนหนังสือทั้งหมด 593 เล่ม โดยอ่านในห้องสมุดหรือ
 ยืมจากห้องสมุดโรงเรียนตน ซึ่งแสดงว่าอาจารย์และนักเรียนได้ใช้ประโยชน์จากหนังสือ
 ชุดภาษาไทยของคุรุสถานอย่างมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่
 ใครจะมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะหรือประเภทของหนังสือในชุดต่าง ๆ มากนัก ซึ่งเป็น
 เพราะการประชาสัมพันธ์เผยแพร่หนังสือชุดนี้ไม่ดีพอ หรือคณะผู้จัดทำไม่สนใจในการ
 ส่งเสริมการขาย เพียงแค่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาหนังสือที่ตนเห็นว่าดี
 เท่านั้น จึงทำให้ไม่เป็นที่แพร่หลายในหมู่อำจารย์และนักเรียน ผู้ที่ทราบเรื่องราว
 เกี่ยวกับหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภาเป็นอย่างดีคือบรรณารักษณ์นั่นเอง เพราะบรรณ-
 รักษณ์เป็นผู้ที่มีความเกี่ยวพันอยู่กับหนังสือต่างๆ จึงจำเป็นต้องแสวงหาความรู้อยู่เสมอ
 เพื่อประโยชน์ในการจัดหาหนังสือให้สามารถสนองความต้องการของผู้อ่านได้อย่างเต็มที่
 หนังสือชุดภาษาไทยชุดนี้ที่มีอยู่ในห้องสมุดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร
 ส่วนใหญ่เป็นหนังสือในชุดวรรณคดีทั่วไป รามเกียรติ์ นิราศ พระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 6
 พระราชนิพนธ์รัชกาลอื่นๆ และศิลปวัฒนธรรม ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากบรรณารักษณ์
 เห็นว่าหนังสือในชุดดังกล่าวให้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนโดยตรง ควรจัดเข้า
 ห้องสมุดมากกว่าชุดอื่นๆ แต่เมื่อสำรวจการอ่านหนังสือชุดนี้ของอาจารย์ นักเรียน และ
 บรรณารักษณ์แล้ว หนังสือในชุดรามเกียรติ์เป็นชุดที่เคยอ่านมากที่สุด เนื่องจากเป็นชุดที่
 ตรงกับเนื้อหาในหลักสูตรหมวดภาษาไทยนั่นเอง รองลงมาคือหนังสือในชุดความรู้ทั่วไป
 เป็นหนังสือที่ให้ความรู้เบ็ดเตล็ดในทุกๆ ด้าน ซึ่งไม่สามารถรวมไว้ในชุดอื่นได้ จึงมี
 ผู้ให้ความสนใจอ่านกันมากพอควร สำหรับหนังสือชุดพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท
 ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระราชดำรัสและพระราโชวาทของสมเด็จพระ
 นางเจ้าพระบรมราชินีนาถ มีห้องสมุดโรงเรียนปทุมคงคาเพียงแห่งเดียว ที่มีหนังสือ
 ในชุดนี้ เนื่องจากหนังสือชุดนี้เพิ่งจัดพิมพ์ออกจำหน่ายเมื่อปี พ.ศ. 2521 และจัดพิมพ์
 เพียง 2 รายการ จึงทำให้ผลการสำรวจไม่มีผู้ใดเคยอ่านหนังสือชุดนี้เลย ทั้งๆ ที่ให้
 ความเห็นว่า หนังสือชุดนี้มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนพอควร

ข. หนังสือชุด ภาษาไทยของคุรุสภา ที่มีอยู่ในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการพิจารณาเลือกซื้อของบรรณารักษ์ ทั้งนี้เนื่องจากบรรณารักษ์ เห็นว่าหนังสือชุดนี้มีประโยชน์กับผู้อ่านในห้องสมุดหลายๆ คาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมความรู้ทางด้านภาษาไทย และสังคมศึกษา ทั้งให้ความเพลิดเพลินและความรู้ทั่วไปด้วย สมควรที่บรรณารักษ์จะจัดเข้าห้องสมุด แต่ ในการจัดหานี้ไม่อาจจัดหาได้ครบทุกเล่ม ทุกชุดเนื่องจากปัญหาด้านงบประมาณ ดังนั้น จำต้องพิจารณาเลือกซื้อหนังสือที่เห็นว่าให้ประโยชน์แก่การเรียนการสอนของอาจารย์ และนักเรียนมากที่สุด ถือเป็นที่ต้องการของผู้อ่านมากที่สุดนั่นเอง

ข. อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์เห็นว่า ลักษณะหนังสือชุดภาษาไทย ของคุรุสภาอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ ทั้งในด้านคุณภาพของกระดาษ การพิมพ์ การเย็บเล่ม แต่รูปแบบยังไม่ดีเท่าที่ควร ควรมีการปรับปรุงรูปแบบเสียใหม่ให้สวยงามดึงดูดใจมากกว่าที่เป็นอยู่ รวมทั้งจัดให้มีภาพประกอบมากกว่านี้ เพราะโดยเฉลี่ยแล้วหนังสือชุด ภาษาไทยของคุรุสภาแทบจะไม่มีภาพประกอบเลย ผู้อ่านส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้อ่านที่เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา นั้น ความสวยงามของรูปแบบและภาพประกอบ มีส่วนช่วยดึงดูดความสนใจในการอ่าน และภาพประกอบยังจะช่วยผ่อนคลายความ ตึงเครียดจากการอ่านได้เป็นอย่างดี

ฉ. ในด้านการจัดจำหน่ายขององค์การ คุรุสภายังไม่ดีเท่าที่ควร เมื่อ เทียบกับร้านจำหน่ายหนังสือของเอกชน ถึงแม้ร้านจำหน่ายหนังสือขององค์การ คุรุสภาจะมีไว้ราคาของหน่วยราชการ แต่ก็ยังมีระเบียบกฎเกณฑ์บังคับอยู่ ทำให้ดำเนินการแบบร้านค้าเอกชนไม่ได้ ดังนั้นหากต้องการปรับปรุงการดำเนินงาน ก็ต้องแก้ไขปรับปรุงระเบียบต่างๆ เป็นอันดับแรก แต่เนื่องจากร้านขององค์การ คุรุสภามีรายได้หลักจากหนังสือแบบเรียน ซึ่งเป็นหนังสือบังคับของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา ซึ่งเท่ากับเป็นผู้ผูกขาดการจัดพิมพ์และจัดจำหน่ายหนังสือแบบเรียน จึง ทำให้สามารถดำรงการค้าอยู่ได้ จึงไม่เกิดพลังกระตุ้นที่จะต้องปรับปรุงมากนัก เนื่องจากขาดคู่แข่งชั้นทางการค้านั่นเอง

สรุปผลการวิจัย

จากสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า "หนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาให้ประโยชน์ในการเรียนการสอน เหมาะสมที่ทางห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาจะจัดหาเข้าห้องสมุด" นั้น สอดคล้องกับผลของการวิจัยในครั้งนี้คือ

อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ยอมรับว่าหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภานอกจากจะให้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนแล้ว ยังให้ประโยชน์ในด้านเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น สมควรที่จะจัดหาห้องสมุดเพื่อให้อาจารย์และนักเรียนได้ใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือชุดนี้ได้เต็มที่ แต่จากการสำรวจจำนวนหนังสือชุดนี้ในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครมีจำนวนน้อยมาก จึงทำให้อาจารย์และนักเรียนไม่ได้ใช้ประโยชน์จากหนังสือชุดนี้เท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องมาจากการโฆษณาเผยแพร่หนังสือชุดนี้ไม่ดีพอนั่นเอง

ข้อเสนอแนะในการจัดทำหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภา

จากการสำรวจการใช้หนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาในห้องสมุดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์เป็นจำนวนมาก เคยอ่านหนังสือในชุดภาษาไทยของครูสภา แต่จะเคยอ่านกันเพียง 1 ถึง 2 เล่ม หรืออย่างมากไม่เกิน 5 เล่มเท่านั้น และหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาที่มีอยู่ในห้องสมุดโรงเรียนก็มีจำนวนน้อยมาก แสดงว่าหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภานี้ยังไม่เป็นที่นิยมอ่าน หรือใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนมากนัก ทั้งที่หนังสือชุดภาษาไทยของครูสภานี้ อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ต่างก็ยอมรับว่าเป็นหนังสือที่มีสาระ ครอบคลุมและจัดหาเข้าห้องสมุด ดังนั้นคณะผู้จัดทำจึงควรปรับปรุงการจัดทำหนังสือชุดภาษาไทยของครูสภาให้เป็นที่ยอมรับหลายในหมู่ผู้อ่านในห้องสมุดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งอาจทำได้ดังนี้

ก. จัดให้มีการ ประชาสัมพันธ์หรือโฆษณาหนังสือในหมู่อาจารย์ นักเรียน ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ โดยการจกรายการสัมมนา โต้เวที สนทนา หรือวิจารณ์หนังสือ โดยนักเรียน บรรณารักษ์ หรือนักวิจารณ์ในโอกาสต่างๆ นอกจากนั้นอาจใช้วิธีจัดส่ง หนังสือในสิ่งพิมพ์และรายการวิทยุช่วยเผยแพร่ หรือมอบหนังสือให้เป็นรางวัลในงาน หรือเทศกาลต่างๆ รวมทั้งจัดทำโปสเตอร์ โปสเตอร์ชักชวนให้เห็นคุณค่าของหนังสือ แจกจ่ายให้ทางห้องสมุดโรงเรียนช่วยเผยแพร่ต่อไป

ข. สำหรับบรรณารักษ์ อาจใช้วิธีการจัดสัปดาห์หนังสือหรือนิทรรศการ หนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภา พร้อมด้วยการวิจารณ์ การสนทนา การตอบปัญหา จากหนังสือ เพื่อเสนอให้อาจารย์และนักเรียนทราบถึงคุณค่า ประโยชน์ และลักษณะ เนื้อหาของหนังสือ อันจะทำให้อาจารย์และนักเรียนนำไปใช้ประโยชน์ได้ตาม ความต้องการ วิธีการดังกล่าวนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ในด้านการเผยแพร่แล้ว จะทำให้ เกิดผลพลอยได้ในด้านการ ขอบประมาณในการซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด เมื่อมี ผู้รู้คุณค่าและได้ใช้ประโยชน์จากหนังสือชุดนี้มากขึ้น ก็จะนำมาใช้เป็นข้อมูลในการ ขอบประมาณในการ จัดซื้อหนังสือได้มากยิ่งขึ้น ประกอบกับวิธีการคัดเลือกหนังสือที่ น่าสนใจพร้อมด้วยสาระสังเขปนำเสนอผู้บริหาร ใคอ่านสม่ำเสมอเป็นระยะๆ ก็ อาจจะช่วยแก้ไขปัญหาเรื่องงบประมาณซื้อหนังสือได้บ้าง

ค. จัดทำบรรณานุกรมพร้อมทั้งสาระสังเขปหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภา ที่พิมพ์ออกจำหน่ายทุกเล่ม หรือรายชื่อหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภา แจกจ่ายแก่ บรรณารักษ์ และหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษา หรือจำหน่าย ในราคาขอมเยาเพื่อเป็นประโยชน์แก่บรรณารักษ์ในการ เลือกรายชื่อหนังสือเข้าห้องสมุด และเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน ในการเลือกอ่านหนังสือให้ได้รับประโยชน์ตรงตาม ความต้องการของตนเอง

ง. ปรับปรุงรูปเล่มหนังสือให้สวยงามน่าสนใจมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยอาจ ลดคุณภาพของกระดาษพิมพ์ให้อยู่ระดับคี่ปานกลาง เพื่อลดต้นทุนในการผลิตนำมาเพิ่ม จำนวนภาพประกอบ ขยายเล่มให้ใหญ่กว่าเดิมเล็กน้อย ใช้ตัวพิมพ์แบบ ช.ค. 191

ป้อยท์หรือ ฝ.ศ. 20 ป้อยท์ ซึ่งเป็นขนาดตัวพิมพ์ที่อาจารย์และนักเรียนชอบ และ
จัดทำปกให้สวยงามเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านประเภทนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ซึ่งยังคงอาศัยสิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องล่อใจในการอ่านอยู่บ้าง

จ. ในด้านการจำหน่ายหนังสือนั้น ยังมีบรรณารักษ์บางคนไม่ได้รับความ
สะดวกเท่าที่ควรจากการให้บริการของร้านค้าขององค์การฯ ของคุรุสภา เช่น
ความเอาใจใส่ลูกค้า การส่งหนังสือและระบบสินเชื่อ องค์การฯ ของคุรุสภา
ควรปรับปรุงการให้บริการด้วยการจัดอบรมพนักงานขายใหญ่ จัดวิธีการขาย และการ
เอาใจลูกค้าและเพิ่มเติมระเบียบการส่งหนังสือครอบคลุมถึงพื้นที่ในกรุงเทพมหานครด้วย
และตรวจตราหนังสือที่จะจัดส่งให้คงอยู่ในสภาพเรียบร้อย รวมทั้งแก้ไขระเบียบ
การให้สินเชื่อเป็นกรณีพิเศษแก่ห้องสมุดโรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือองค์การรัฐบาล
ไม่ต้องขอเป็นรายๆ ไป ดังระเบียบเดิม

ฉ. เพื่อให้สามารถบริการลูกค้าได้ทั่วถึง องค์การฯ ของคุรุสภาควร
เปิดร้านสาขาตามเขตชุมชนใหญ่ๆ ทุกมุมเมือง เพื่อลูกค้าจะได้ไม่ต้องเดินทางมาซื้อ
เฉพาะร้านศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ ราชดำเนิน ซึ่งอาจทำให้การบริการไม่ทั่วถึงหรือไม่ดี
เท่าที่ควร แก่ทั้งนี้ร้านสาขาทุกแห่งจะต้องมีสินค้า หนังสือหรือการให้บริการ
เช่นเดียวกับร้านศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ ราชดำเนิน แต่อาจจะต่างกันที่ปริมาณของสินค้า
หรือหนังสือ เพื่อให้ลูกค้าได้พิจารณาเลือกซื้อจากของจริง มิใช่จากรายการหนังสือ
หรือรายการสินค้า จึงจะทำให้ร้านสาขาเป็นที่นิยมของผู้ซื้อในละแวกนั้นๆ

ขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการสำรวจอย่างคร่าวๆ เพื่อให้ทราบว่าหนังสือชุด
ภาษาไทยของคุรุสภา ซึ่งพิมพ์ออกจำหน่ายมาเป็นเวลากว่า 15 ปีนั้นเป็นที่นิยมอ่าน

และจัดหาเข้าห้องสมุดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครมากขึ้นเพียงใด และอาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ได้รับประโยชน์จากการอ่านหนังสือชุดภาษาไทย ของคุรุสภาอย่างไร เพื่อให้การวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรมีการวิจัยต่อไปในเรื่องการ วิเคราะห์ถึงประโยชน์ของหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภาในการ เรียนการสอนวิชา ภาษาไทยและสังคมศึกษา เพื่อจะไต่ถามว่าหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภานี้ให้ ประโยชน์ต่อการ เรียนการสอนวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษาได้มากน้อยเพียงใด หรือให้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ อันจะทำให้ผู้อ่านสามารถ เลือกอ่านหรือเลือกใช้ประโยชน์ จากหนังสือชุดภาษาไทยของคุรุสภา ได้ตรงตามความต้องการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย